

Werkwijzer (bolletjespapier)

In mijn lessen werken de leerlingen met het zogenaamde bolletjespapier*. Het bolletjespapier is een periodeplanner. De leerlingen weten wat ze moeten doen voor een hele periode. De leerlingen mogen zelf door het bolletjespapier heen werken (autonomie). De leerlingen plannen ook zelf de toetsen voor die periode. Ik spreek een les per week af waarin ze een toets kunnen maken (bijv. de eerste les van de week). (Als dat nog een brug te ver is, kun je de toetsen ook vastleggen en moeten de leerlingen ervoor zorgen dat ze voor de toets het bijbehorende werk gedaan en afgetekend hebben). Per periode zijn maximaal 10 punten te verdienen. Het aantal behaalde punten is een so-cijfer. De leerlingen laten het gemaakte en nagekeken werk (nakijken met een andere kleur pen) bij de docent aftekenen. De docent kan deze punten in een excel-bestandje bijhouden. Aan het einde van de periode zet de docent het cijfer in magister. Werken loont dus. Door op deze manier te werken hoeft de docent nooit huiswerkcontrole te doen. In het excel-overzicht kun je precies zien hoever een leerling is. Leerlingen die goed op schema liggen, mogen af en toe een les iets voor zichzelf doen. Dit om de leerlingen die niet goed op schema lopen te stimuleren om aan het werk te gaan. Leerlingen die goed op schema lopen, kunnen ook altijd vragen of ze tijdens de les aan een ander vak mogen werken.

Door het werken met het bolletjespapier is er automatisch differentiatie in tempo. De leerlingen ervaren in grote mate autonomie waarbij de leerlingen zelf aan de knoppen zitten en zelf kunnen kiezen welk werk ze in welke les willen doen (differentiatie in werk). De leerlingen zijn dan ook allemaal met iets anders bezig. Leerlingen die bij herhaling niet om kunnen gaan met het bolletjespapier als periodeplanner krijgen van de docent een weekplanner* die ze zelf in moeten vullen en laten controleren (differentiatie in zelfstandigheid).

*een voorbeeld zit in de bijlage

Uitleg

Door deze manier van werken is het bijna niet mogelijk om klassikale uitleg te geven. De leerlingen krijgen uitleg wanneer ze er om vragen (differentiatie in kennis vergaren). De uitleg kan individueel, in een groepje of klassikaal gebeuren. Voordeel is dat de leerlingen uitleg krijgen wanneer ze het willen en dus opletten. Als een leerling uitleg komt vragen en de docent vermoedt dat er meerdere leerlingen zijn die de uitleg kunnen gebruiken laat de docent de leerling zijn/haar naam op het bord schrijven met het onderdeel en kunnen andere leerlingen hun naam erbij zetten. Ik ruim dan dezelfde of de volgende les tijd in voor uitleg. Leerlingen die uitleg willen gaan bij elkaar voorin zitten. De andere leerlingen kunnen in stilte verder werken. Als de docent vindt dat er te weinig uitleg gevraagd wordt, stelt de docent vragen aan de hele klas volgens een van de manieren uit Teach like a champion.

Stil werken

In principe werken de leerlingen elke les 20 minuten in stilte. Ze mogen niet communiceren, niet verbaal en ook niet non-verbaal. Ze mogen tijdens stil werken niet aftekenen. Ze mogen wel een woordenboek of antwoordenboek pakken. Tijdens stil werken is het toegestaan om muziek te luisteren. De leerling moet zelf oortjes meenemen. Er mogen geen oortjes gedeeld worden. De docent heeft voor stil werken gekozen om leerlingen die graag werken in stilte de mogelijkheid te geven om dat te doen. De leerlingen die liever geluiden horen, kunnen muziek luisteren (differentiatie in leer/werkomgeving). Tijdens de overige tijd mogen de leerlingen binnen hun groepje fluisterend samenwerken. In deze tijd kunnen leerlingen ook uitleg vragen en aftekenen.

-6 +8

In principe werkt de docent met -6 +8* principe uit het boek *De 7 uitdagingen* van Tijn Koenderink. Het principe werkt als volgt: Leerlingen die voor werk onder een 6 scoren, krijgen reparatiewerkzaamheden te doen. Dit

extra werk moet thuis gemaakt worden en door de leerling zelf (in de les) nagekeken worden. De docent controleert. De leerling maakt een herkansing buiten het reguliere rooster om. Door deze maatregel komt de docent twee keer aan de vrije tijd van de leerling.

Leerlingen die tussen 5,9 en 8 scoren hoeven niets. Ze mogen in hun vrije tijd herkansen.

Leerlingen die een 8 of hoger scoren mogen de eerste les na het terugkrijgen van het cijfer een les zelf invullen. Ze kunnen aan een ander vak werken en ook een les op hun telefoon zitten of een boek lezen. Deze leerlingen moeten op school blijven maar niet per se in de klas.

*verkorte uitleg en organisatie in de bijlage.

Belonen

Belonen werk beter dan straffen. Dus alles in de lessen van de docent is er op gericht dat positief gedrag en (hard) werken beloond wordt. De docent krijg er zelf energie van